

ВИСНОВОК ГРОМАДСЬКОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

від «6» квітня 2015 р.

Назва законопроекту	«Про внесення змін до Закону України "Про прокуратуру" (щодо приведення у відповідність з європейськими стандартами, забезпечення перехідного періоду реформування органів прокуратури і усунення неузгодженостей)»
Номер законопроекту	2404-1
Дата реєстрації законопроекту	2 квітня 2015 р.
Автор законопроекту	Сотник О.С., Сироїд О.І. та ін.
Веб-адреса картки законопроекту на сервері ВРУ	http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=54623
Головний комітет ВРУ	Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності
Інші комітети	Комітет з питань правової політики та правосуддя Комітет з питань бюджету та ін. (усього 5 комітетів)
Етапи проходження законопроекту	Надано для ознайомлення (3 квітня 2015 р.)
Висновок Головного науково-експертного управління ВРУ	Відсутній
Висновок профільного Комітету ВРУ	Відсутній
Висновок Комітету ВРУ з питань запобігання і протидії корупції	Відсутній
Корупційна небезпечність проектів (за 5-бальною шкалою)	1
Суспільна важливість проектів (за 5-бальною шкалою)	5
Висновок та рекомендації	Виявлено корупційні ризики. Законопроекти потребують доопрацювання.

Виконавець: Віталія Попович, кандидат юридичних наук.

Перевірив: Микола Хавронюк, директор з наукового розвитку Центру політико-правових реформ, доктор юридичних наук, професор.

Методологія проведення громадської антикорупційної експертизи
<http://pravo.org.ua/protydiia-koruptsii/metodolohiia-antykoruptsiinoi-ekspertyzy.html>

З іншими висновками громадської антикорупційної експертизи можна ознайомитись [ТУТ](#).

РЕЗУЛЬТАТИ ГРОМАДСЬКОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

Корупціогенні фактори

	<i>Корупціогенний фактор</i>	<i>Кількість норм</i>
1)	неправильне визначення функцій, повноважень (обов'язків) і відповідальності певних суб'єктів (органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших осіб, на яких поширюється дія Закону «Про запобігання корупції»):	1
	- визначення компетенції за формулою «має право»;	-
	- широта дискреційних повноважень;	1
	- надмірна свобода підзаконної нормотворчості;	-
	- відсутність відповідальності за правопорушення;	-
2)	колізії і вади законодавчої техніки;	1
	- колізії;	-
	- корупціогенні вади законодавчої техніки;	1
3)	прогалини в регулюванні:	1
	- прогалини в нормах матеріального права;	1
	- відсутність або недостатність контролю і прозорості;	-
	- відсутність або недостатність адміністративних і судових процедур;	-
	- відсутність або недостатність конкурсних (аукціонних) процедур;	-
4)	неправильне визначення умов реалізації належного особі – одержувачу публічних послуг права (необґрунтовані обтяження при його реалізації) або умов виконання обов'язку;	-
5)	неправдиві цілі прийняття законопроекту.	-
	Всього	3

Задекларована суть закону

<i>Мета</i>	<i>Спосіб досягнення</i>
<u>2404-1</u> : Врегулювання питання призначення прокурорів місцевих та регіональних прокуратур, а також формування органів прокурорського самоврядування на перехідний період, до повного набрання чинності Законом «Про прокуратуру».	Внесення змін до Закону «Про прокуратуру» від 14 жовтня 2014 р., якими пропонується: 1) уточнити повноваження Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів України щодо застосування дисциплінарних стягнень; 2) надати керівнику місцевої прокуратури повноваження щодо призначення на посаду і звільнення прокурорів; 3) позбавити прокуратуру повноважень щодо представництва в суді інтересів КМ і НБ; 4) запровадити конкурс на посаду Генерального прокурора та ін.

Яким чином може працювати корупційна схема (у т.ч. хто може одержати неправомірну вигоду, а хто може постраждати):

Законопроект містить низку незначних корупційних ризиків, пов'язаних із надмірними повноваженнями Конкурсної комісії; відсутністю юридичної визначеності щодо суб'єктів, уповноважених звільняти прокурорів з адміністративних посад; створенням законодавчої прогалини щодо правового статусу Національної академії прокуратури України.

Ключові наслідки

Стаття проекту	Корупціогенний фактор	Наслідок
П. 2, 3 ч. 3-5 ст. 40 Закону	Широта дискреційних повноважень. «Конкурсна комісія (з проведення конкурсу на зайняття посади Генерального прокурора України)... відбирає із загального числа кандидатів осіб, які, <u>згідно з обґрунтованим рішенням Конкурсної комісії, мають найкращі професійний досвід, знання і якості</u> для виконання службових обов'язків Генерального прокурора України..., відбирає шляхом відкритого голосування з числа кандидатів, які пройшли співбесіду, трьох кандидатів, які відповідають вимогам, які ставляться до Генерального прокурора України, та <u>згідно з обґрунтованим рішенням Конкурсної комісії мають найкращі професійний досвід, знання і якості</u> для виконання службових обов'язків Генерального прокурора України...». Але чітких вимог до <u>«обґрунтованості»</u> рішення Конкурсної комісії, а також критеріїв визначення <u>«найкращого професійного досвіду, знань і якості»</u> для виконання службових обов'язків Генерального прокурора України у проекті не наведено.	Надмірні повноваження Конкурсної комісії, яка без проведення будь-яких «екзаменаційних процедур» на власний розсуд відбирає лише трьох кандидатів на посаду Генерального прокурора України, створює ризики корупційних зловживань.
Зміни до ч. 1 ст. 41 Закону	Корупціогенні вади законодавчої техніки. «Звільнення прокурора з адміністративної посади, <u>передбаченої частиною першою статті 39 цього Закону,</u> здійснюється <u>відповідно</u> Генеральним прокурором України, керівником регіональної прокуратури, керівником місцевої прокуратури за рекомендацією Ради прокурорів України з таких підстав:...». Втім, у ч. 1 ст. 39 Закону йдеться про низку адміністративних посад у Генеральній прокуратурі, регіональних та місцевих прокуратурах (у т.ч. керівних). Отже, неясно, керівники яких саме прокуратур матимуть право звільняти керівників прокуратур іншого рівня (наприклад, керівника місцевої прокуратури – керівник регіональної прокуратури чи Генеральний прокурор). Із зазначеної норми навіть виходить парадокс, ніби Генеральний прокурор буде звільняти сам себе.	Відсутність юридичної визначеності у нормах Закону, якими визначаються суб'єкти, уповноважені звільняти прокурорів з адміністративних посад, створює ризики корупційних зловживань.
Зміни до ч. 1 ст. 80, п. 14-1 Розділу XIII «Перехідні положення»	Прогалини в нормах матеріального права. «Національна академія прокуратури України є <u>державною установою із спеціальним статусом,</u> яка здійснює спеціальну підготовку кандидатів на посаду прокурора, підвищення кваліфікації прокурорів. <u>На Національну академію прокуратури України не поширюється законодавство про вищу освіту».</u> Проте, законодавство України не передбачає такий «вид» державних установ, як «державні	Ця прогалина створює ризики корупційних зловживань з боку як керівництва цією установою, так і окремих працівників Генеральної прокуратури України (Національна академія прокуратури України

	установи зі спеціальним статусом». Крім того, якщо на Національну академію прокуратури України не буде поширюватися законодавство про вищу освіту, то неясно, яким чином у ній будуть продовжувати навчання ті студенти, аспіранти та докторанти, які вже там навчаються, а також ті, які будуть «вступати» до Академії у 2015 році. Адже заборона «вступу» до неї почне діяти лише з 1 вересня 2016 року.	функціонує при Генеральній прокуратурі України).

Рекомендації: До законопроекту потрібно внести окремі зміни.